

פרק 16 - שירותים עירוניים

מקורות והגדרות

לוח 1: ע'//בית המשפט לעניינים מקומיים

לוח 2: ע'//אגף התברואה

לוחות 3 - 5: ע'//אגף הפיקוח העירוני

לוח 6: המועצה הדתית לתל-אביב-יפו

לוח 7: ע'//מוקד שירות 106

לוח 8: ע'//פניות הציבור

לוח 9: ע'//כיבוי אש

לוח 10: ע'// לשכת התאגידים

סוג הבעלות כדלהלן:

- שליטה מלאה של העירייה. בעלות עירונית
- שליטת העירייה נמוכה מ-50%. בעלות לא עירונית
- שליטה משותפת של העירייה ושל הממשלה. בעלות עירונית ממשלתית
- שליטה משותפת של העירייה ושל גופים שאינם ממשלתיים. בעלות עירונית משותפת
- תאגיד הפועל לא לשם הפקת רווח, בניגוד לחברה שהינה תאגיד הפועל לשם עשיית רווחים. עמותה

הנתונים הכספיים מותאמים ל-31 בדצמבר 2011.

תיאור והסבר

1. בית המשפט לעניינים מקומיים

בית המשפט לעניינים מקומיים דן בעבירות על חוקי העזר העירוניים ובשאר החוקים שהעירייה ממונה על ביצועם. מספר התביעות שהוגשו לבית המשפט לעניינים מקומיים ב-2012 היה 10,488 בדומה לשנה קודמת (10,494) (לוח 16.1).
ב-2012 התפלגות התביעות שהוגשו לבית המשפט לעניינים מקומיים הייתה כדלקמן: 80% - בנוגע לחוקי עזר עירוניים, 9% - חוק רישוי עסקים, 3% - חוק התכנון והבנייה ו-8% - בקשות שונות.

2. שירותי תברואה

במסגרת עבודת אגף התברואה נערכות הפעולות הבאות: פינוי אשפה מבתים, ממוסדות וממפעלים, ניקוי רחובות, ביעור קוצים, ביעור מקורות דגירה של יתושים וביעור נברנים. באגף התברואה מבוצעות פעולות שונות כתוצאה מתלונות תושבים, בנוסף לפעולות היוזמות על ידי האגף. ב-2012 בוצעו 39,984 פעולות הדברה נגד חולדות ו-42,792 פעולות נגד יתושים.

בשנת 2012 פונו 381,307 טון אשפה בעיר בהשוואה ל-371,778 טון אשפה בשנה הקודמת - כמות זו אינה כוללת את כמות האשפה שמוחזרה (לוח 16.2). בשנת 2012, כמות האשפה בעיר היוותה כ-8% מסה"כ כמות האשפה בישראל. באופן כללי, משנת 2000 ועד 2005, חלה ירידה של 14.5% בכמות האשפה שפונתה מבתים ומרחובות בעיר, אך מ-2005 ועד 2012 חלה עלייה של 5% בכמות האשפה שפונתה מבתים ורחובות.

בשנת 2012, כמות האשפה ליום לתושב בתל-אביב-יפו הייתה 2.6 ק"ג, זאת בהשוואה ל-1.9 ק"ג לאדם ליום בישראל (בחישוב זה לא נכללה כמות האשפה שמוחזרה). תל-אביב-יפו היא בין הרשויות המקומיות בהן כמות הפסולת לאדם היא הגבוהה ביותר בישראל. הדבר מוסבר בכך שחלק מהאשפה בעיר מיוצרת על-ידי רבבות האנשים שאינם תושבי העיר הפוקדים אותה יום יום לצורכי

עבודה, בילוי ומסחר (זוהי רק אחת הדוגמאות לכך שעיריית תל-אביב-יפו, בהיותה העירייה של גלעין המטרופולין הגדול ביותר בישראל, משרתת לא רק את תושביה, אלא גם רבבות תושבים של ערים אחרות, הבאים בשעריה). בנוסף, שוהים בעיר כ-60,000 עד 70,000 עובדים זרים לא חוקיים ומבקשי מקלט, כך שאוכלוסיית העיר בפועל גדולה הרבה יותר ובהתאם לכך גם כמות האשפה.

3. הפיקוח העירוני

אגף הפיקוח העירוני אחראי באופן ישיר על אכיפתם של חוקי העזר העירוניים, חוק רישוי עסקים, חוק הניקיון וחוקים בתחום הרפואה הווטרינרית. הפיקוח העירוני עורך ביקורות בנושא רישוי ותברואה בעסקים, כדי לאתר מפגעים מסוגים שונים. ב-2012 נערכו 13,913 ביקורות, הוגשו 1,238 תביעות ונערכו 20,026 ברירות משפט העוסקות בחוקי עזר עירוניים (לוח 16.3).

פעילות ענפה מתבצעת בתחום אכיפת החנייה (לוח 16.4): ב-2012 נרשמו 840,856 דוחות חנייה בדומה ל-837,635 דוחות חנייה ב-2011. התפלגות דוחות החנייה שנרשמו ב-2012 היא כדלהלן: 31% בחנייה מוסדרת (פס כחול-לבן), 33% - בחנייה מועדפת לתושבי האזור, 4% - בחנייה על המדרכה, 3% - חנייה בתחנות אוטובוס ומעברי חצייה, 1% - בחניית נכים ושוניות - 28%. באופן כללי, משנת 2007 ישנה ירידה (אם כי לא רצופה) של כ-30% במספר דוחות החנייה בעיר בהשוואה ל-2012. כמו כן, ב-2012 נמסרו 10,753 אזהרות לכלי רכב חונים בעבירה. ישנה תנועתיות במספר האזהרות לכלי רכב חונים בעבירה לאורך השנים. תנועתיות זו נובעת מגורמים שונים, כגון: הטמעה של מערכת אזהרות במערכת המסופונים, הנחיות להתמקד בנושאים שונים וביצוע נסיונות לאפיין שינויים בדפוסי החנייה המוסדרת.

מגמת הירידה בגרירת כלי רכב שהחלה בשנת 2004 נמשכה גם ב-2012, כאשר במהלכה נגררו 33,504 כלי רכב. בסה"כ, משנת 2004 ועד 2012, הייתה ירידה של כ-66% במספר גרירות רכבים (לוח 16.4).

הפיקוח הווטרינרי העירוני ערך ב-2012 10,846 ביקורות וטרינריות בעסקים, זהו גידול של 263% במספר הביקורות בהשוואה ל-2005 (2,987 ביקורות). כמו כן, נבדקו ואושרו לשיווק 31,990 טון מוצרי בשר ודגים ונפסלו למאכל לאחר בדיקה - 20 טון. במסגרת הפעולות למניעת כלבת, חוסנו ב-2012 22,552 כלבים ונתפסו 631 בעלי חיים משוטטים. כמו כן, עוקרו וסורסו 1,937 חתולים (לוח 16.5).

4. שירותי דת

המועצה הדתית מורכבת מ-11 חברי מועצה ופועלות בה המחלקות הבאות: נישואין, כשרות מזון ובשר, מקוואות וטהרת המשפחה, תשמישי קדושה, גניזה ושעטנו, בתי כנסת והדרכה דתית, הפרשות תרומות ומעשרות, שבת ועירובין (אורך קו העירובין שמקיף את העיר הוא 150 ק"מ), בית המטבחים, פניות הציבור והסברה, בית הוראה מרכזי ומינהלה. ב-2012, הועסקו ע"י המועצה הדתית בשכונות ובמחלקות של המועצה 13 רבנים. 929 עסקים (מסעדות ומזנונים, בתי מלון, חנויות ומפעלים למוצרי בשר) היו תחת פיקוח כשרות. כמו כן, יש בעיר 18 מקוואות (16 מהם מיועדים גם לגברים) (לוח 16.6). בתל-אביב-יפו מצויים 489 בתי-כנסת הפוזרים בכל רחבי העיר. שטחם הכולל של בתי הכנסת (לא כולל אלה ששוכנים בבתי-ספר ובישיבות) הוא כ-88.6 דונם והשטח הממוצע שלהם הוא כ-181 מ"ר.

5. מוקד שירות 106

מוקד שירות 106 מהווה "כתובת" לפניות תושבי העיר בנוגע למטרדים בתחומים רבים. המוקד פועל בכל שעות היממה ובכל ימות השנה. ב-2012 נתקבלו במוקד 327,657 קריאות שירות - זוהי עלייה של 2.5% בהשוואה לשנה קודמת (319,622 קריאות שירות ב-2011). משנת 2004 קיימת מגמת עלייה רצופה במספר קריאות השירות למוקד שירות 106 (בטווח השנים 2004-2012 חלה עלייה של כ-97% במספר קריאות השירות). הממוצע החודשי של קריאות השירות בשנת 2012 עמד על 27,305. לאחר פניית התושבים למוקד שירות 106, הפנייה מועברת ישירות לאגף הרלוונטי בעירייה לצורך טיפול בה. אולם, יש לציין כי גם מוקד שירות 106 מטפל בחלק מקריאות השירות ומשנת 2009 קיימות קריאות המסווגות בתחום טיפולו של המוקד - כדוגמת טיפול המוקד בהודעות אשר הוחזרו מאגפים אחרים, פעילויות אשר המוקד ביצע לצורך מעקב אחר טיפול היחידות השונות ועוד. התפלגות קריאות השירות למוקד ב-2012, לפי אגפים נבחרים, הייתה כדלהלן: פיקוח - 27%, תברואה - 26%, שיפור פני העיר - 12%, תאגיד המים "מי אביבים" - 9%, דרכים ומאור - 6% ואגף התנועה - 5% (לוח 16.7).

6. פניות הציבור

בשנת 2012 התקבלו ביחידה לפניות הציבור 14,736 פניות, בדומה ל-14,203 בשנת 2011 (לוח 16.8). התפלגות הפניות ב-2012 הייתה כדלהלן: פניות שבאחריות חטיבת התפעול - 33%, מינהל הכספים - 15%, מינהל בינוי ותשתית - 13%, מינהל ההנדסה - 9% ושונות - 11%. נציב תלונות הציבור בישראל פועל ביחידה מיוחדת במשרד מבקר המדינה. הנציבות מבררת תלונות על גופים הנתונים לפי החוק לביקורתו של מבקר המדינה, כמו משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, מפעלים או מוסדות של המדינה וחברות ממשלתיות וכן עובדיהם. בשנת 2012 הוגשו לנציבות בסה"כ 15,123 תלונות, שכללו 16,001 נושאים - נגד משרדי ממשלה, מוסדות ציבור ורשויות מקומיות, זאת בהשוואה ל-14,880 תלונות שהוגשו בשנת 2011. נגד עיריית תל-אביב-יפו הוגשו 204 תלונות (232 ב-2011). מתוך 235 נושאים שהוכרעו בשנת 2012 - 15 נושאים נמצאו מוצדקים - כ-6%. אחוז הנושאים שהתלונה לגביהם נמצאה מוצדקת בשתי הערים הגדולות האחרות הם כדלהלן: ירושלים - 16% וחיפה - 10% (המקור לסעיף זה הוא: דוח שנתי 39 של נציב תלונות הציבור לשנת 2012, ירושלים).

7. חופי הרחצה

אורך קו החוף של ת"א-יפו מגיע ל-14 ק"מ. בשנת 2012, התפלגות החופים לפי סוג הייתה כדלהלן: חופים מוכרזים - 2 ק"מ. חופים אסורים לרחצה (כולל חופים תפוסים ע"י נמלים שאין גישה אליהם) - 10.3 ק"מ. חופים שאינם מוכרזים - 1.7 ק"מ. ב-2012 פעלו בחופים המוכרזים 13 תחנות הצלה. מספר המצילים ב-2012 עמד על 51 ובעונת הרחצה היו 5 מקרים של טביעות למוות בחופי תל-אביב-יפו, פחות משנת 2011, בה היו 10 טביעות. מספר תחנות עזרה ראשונה בחוף עמד ב-2012 על 11.

8. תאגידי העירייה

ב-2011 היו 27 תאגידי של העירייה והם פעלו בתחומים הבאים: פיתוח עירוני ופיתוח ואחזקת חוף הים, תעשייה ומסחר, נופש, בילוי וספורט, אולמות בידור ותרבות, חינוך, תרבות ורווחה. 15 תאגידי הם בשליטה מלאה של העירייה, 4 תאגידי בשותפות עם הממשלה והיתר תאגידי בשותפות עם אחרים. בשנת 2011 היו דוחות כספיים ל-26 תאגידי, מתוכם מספר התאגידי המפסידיים עמד על 10, בהשוואה ל-13 ב-2010. סה"כ ההכנסות של התאגידי הסתכמו ב-2011 בסך של כ-1.52 מיליארד ש"ח והרווח שלהם עמד על כ-42.8 מיליון ש"ח, זאת בהשוואה לרווח של כ-86.9 מיליון ש"ח ב-2010 (לוח 16.10).